

Appreciative Inquiry - sprogets betydning i en anerkendende praksis

‘Problemer har der været nok af i mit liv, men de fleste af dem blev ikke til noget’.

Mark Twain

Af: Dorthe Lilliendal.
Cand.pæd. i pædagogisk psykologi

Udgangspunktet for A.I.:

- Fokusering på muligheder frem for problemer
- Fokusering på det der virker frem for det der ikke virker....

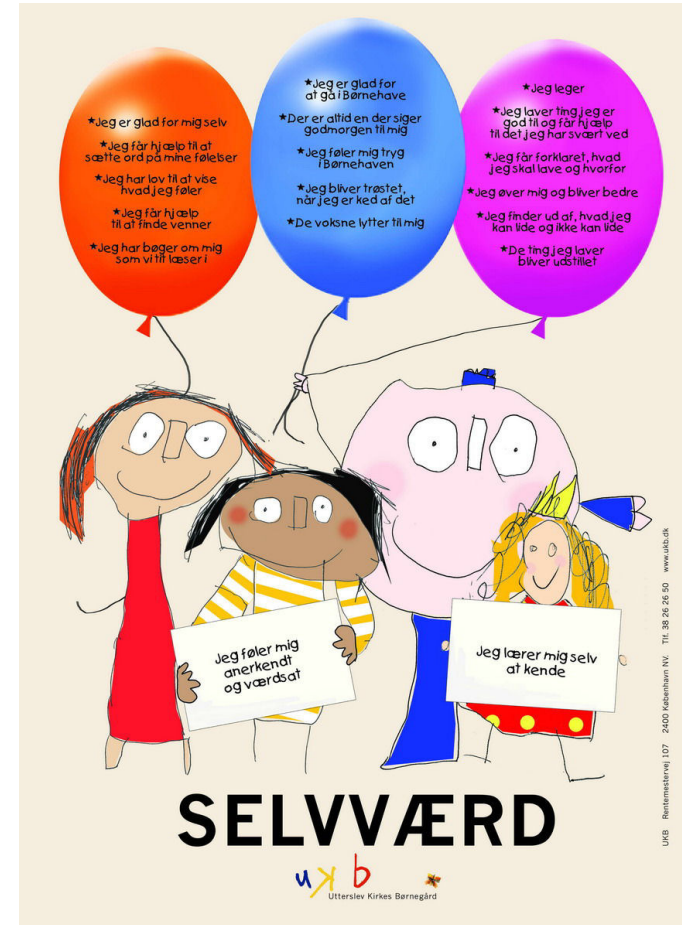

Metoden er i samklang med....

- Systemisk tænkning
- Socialkonstruktionisme
- Kognitions psykologien
- Narrativ psykologi
- Marte Meo

Hvad gør A.I. som metode?

- Værdsætter
- Anerkender
- Undersøger
- Udforsker

Definition af ordet anerkendelse

`Anerkendelse er en holdning og en position, der kræver villighed til at lade det enkelte menneske bidrage til det sociale samspil. Anerkendelse er dermed grundlaget i en hver relation, hvor mennesker mødes med respekt for hinandens præmisser. At anerkende er evnen til at tillade flere oplevelser af virkeligheden og at kunne rumme flere forståelser, sandheder og betydninger`

Dansk psykologisk håndbog 2006

A.I. Retter fokus på det deltagerne anser for værdifuldt og ønsker at anerkende:

- Vi er med til at konstruere den virkelighed vi lever i, gennem den måde vi tænker og taler om os selv, hinanden og vores arbejdsplads.
- ***Sproget*** beskriver ikke ***virkeligheden***. ***Sproget skaber*** den ***`***: (Ludwig Wittgenstein)
- Når vi taler om, at det er vigtigt at rette op på vores svage sider, løse vores problemer og forhindre fejl i at opstå, konstruerer vi en virkelighed, hvor det der halter fylder mest.

(Allan Holmgren, Dispuk)

Traditionel tænkning

Opmærksomhed på problemer, fejl og mangler

At løse problemet:

- Problemidentifikation
- Årsagsanalyse
- Løsningsmuligheder
- Handlingsplan

Ressource – og værditænkning

- Opmærksomhed på ressourcer, værdier og ønsker

At skabe fremtiden:

- Identificere det vellykkede og værdifulde
- Skabe billeder af en ønskværdig fremtid
- Skabe fælles billede af en opnåelig fremtid
- Igangsætte processer til at virkeliggøre fremtidsbilledet

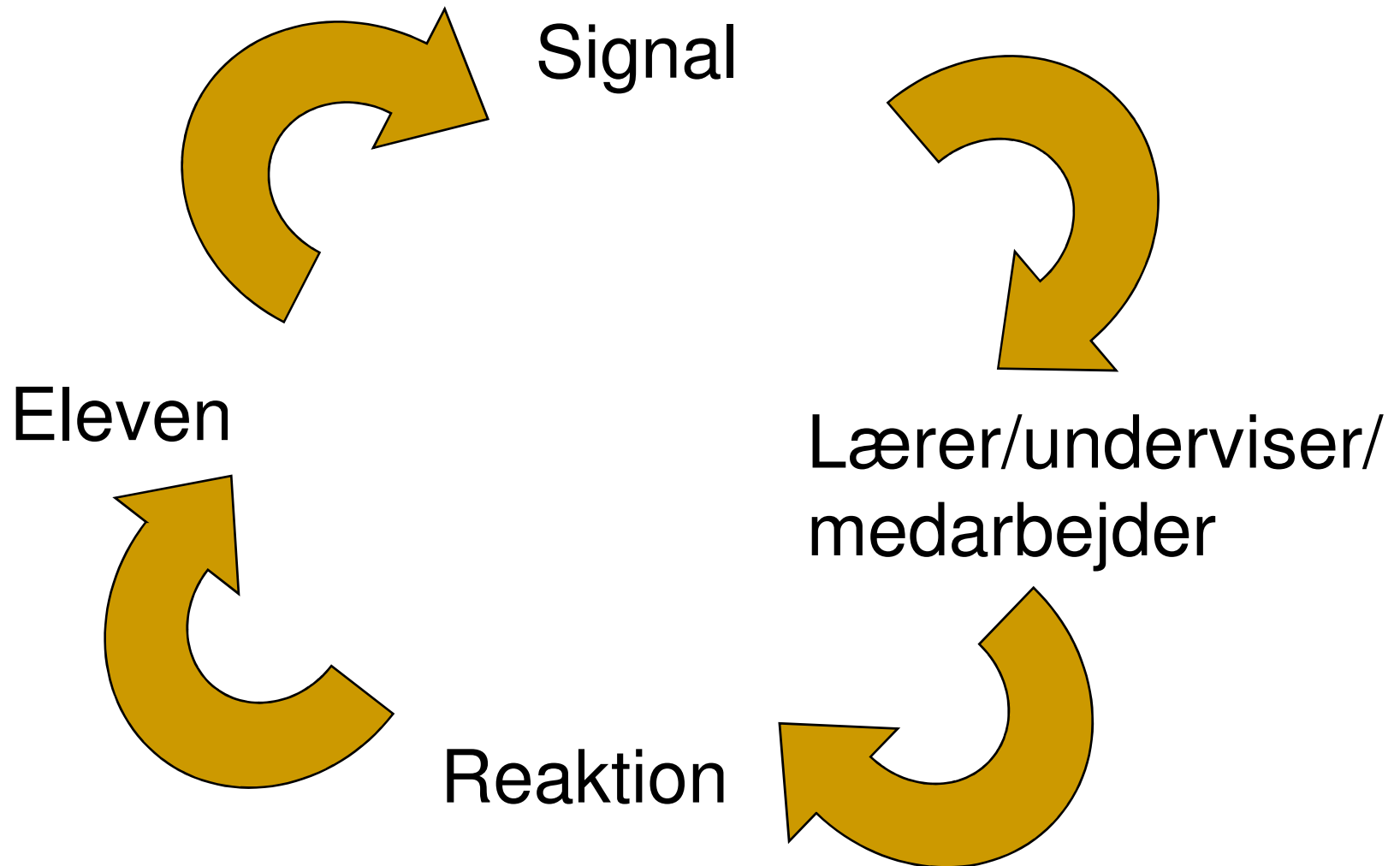

Af: Dorthe Lilliendal.
Cand.pæd. i pædagogisk psykologi

Hjernen kan ikke opfatte negative meldinger...

- Undgå (Elefanter)
- Ikke (løbe over vejen)
- Lad vær (med at spise med slik)
- Stop (al rygning)

Negativ cirkel eller positiv/ anerkendende cirkel:

Negative udsagn

- Underkender
- Taler ned til
- Truer
- Forbyder
- Påbyder
- Siger: `Du skal` - `Du er`
- Benytter ironi/ sarkasme
- Misbilliger
- Udviser foragt
- Taler: `Om eleven`
- Lader som om
- Overser
- Er ligegyldig
- ignorerer

Positiv/ anerkendende udsagn

- Bekræfter ressourcer
- Handler ligeværdigt
- Opmuntre
- Tilbyder
- Ønsker
- Siger: `Jeg synes` - `Jeg vil have` ..
- Viser indføling
- Udtrykker respekt
- Værdsætter
- Tager eleven alvorligt
- Taler `Med eleven`
- Er ærlig
- Udviser opmærksomhed
- Viser interesse
- Er nærværende

Det heliotropiske princip

Helios var grækernes solgud.

Helio: Lys

Tropi: Vækst

Heliotropi er et billede på, at mennesker tiltrækkes af sol og varme – og udvikler sig hen imod de mest lovende fremtidsforstillinger, præcis som solsikken der vender sig mod lyset.

Pygmalion effekten:

Af: Dorthe Lilliendal.
Cand.pæd. i pædagogisk psykologi

A.I. – et overblik:

- Anerkendelse er identitetskabende
- Anerkendelse er noget, der gives
- Anerkendelse er en fri og frivillig handling
- Anerkendelse er fundamentet under alle former for social væren

Anerkendelse er *ikke*:

- Beregnende
- Ros eller smiger